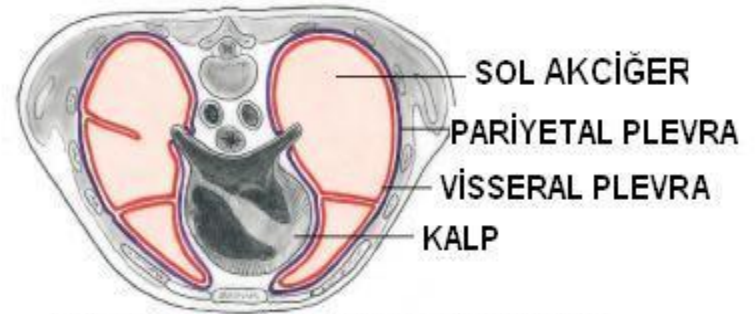
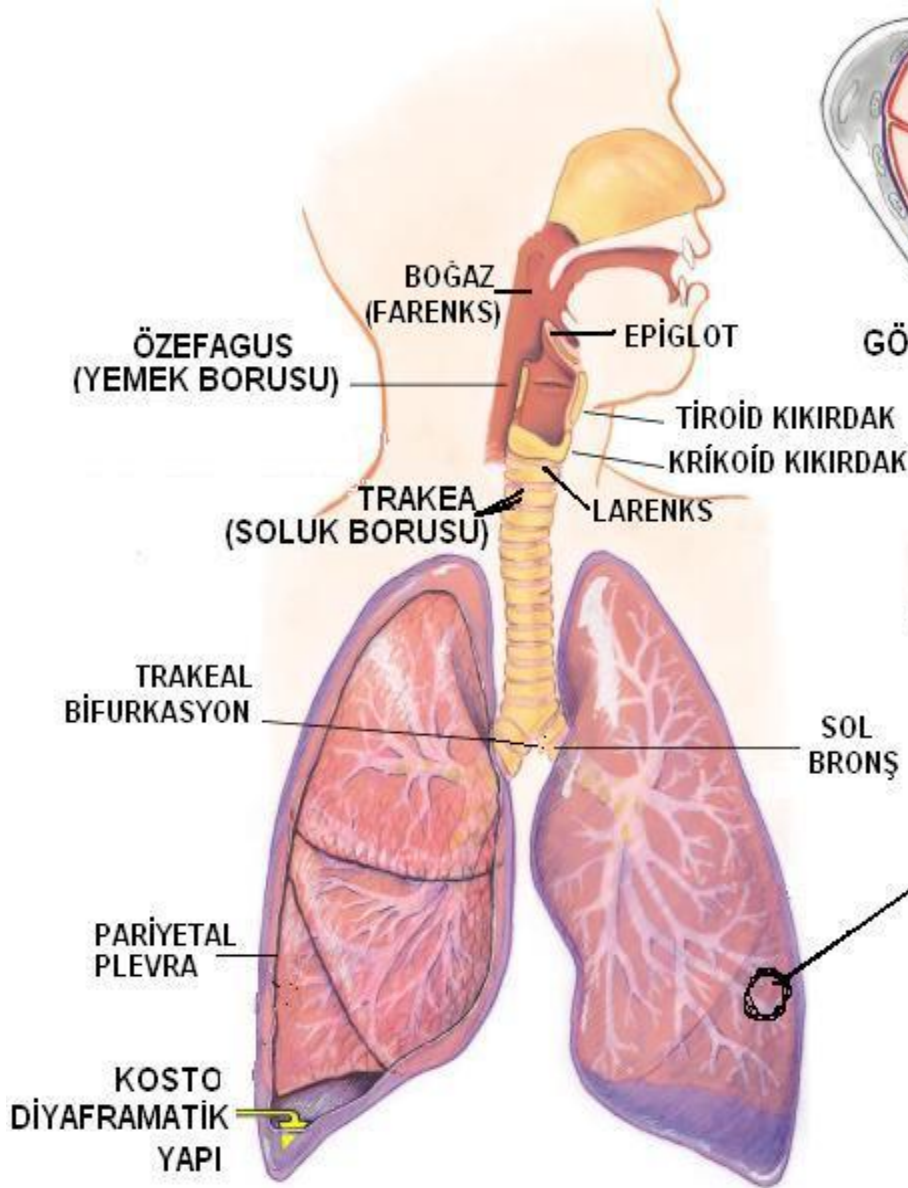
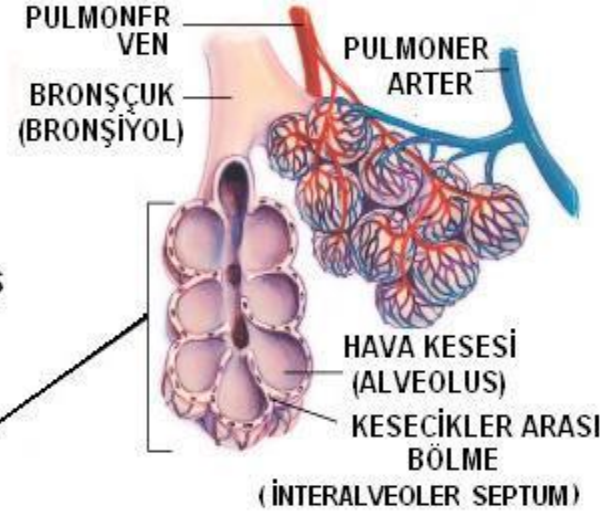

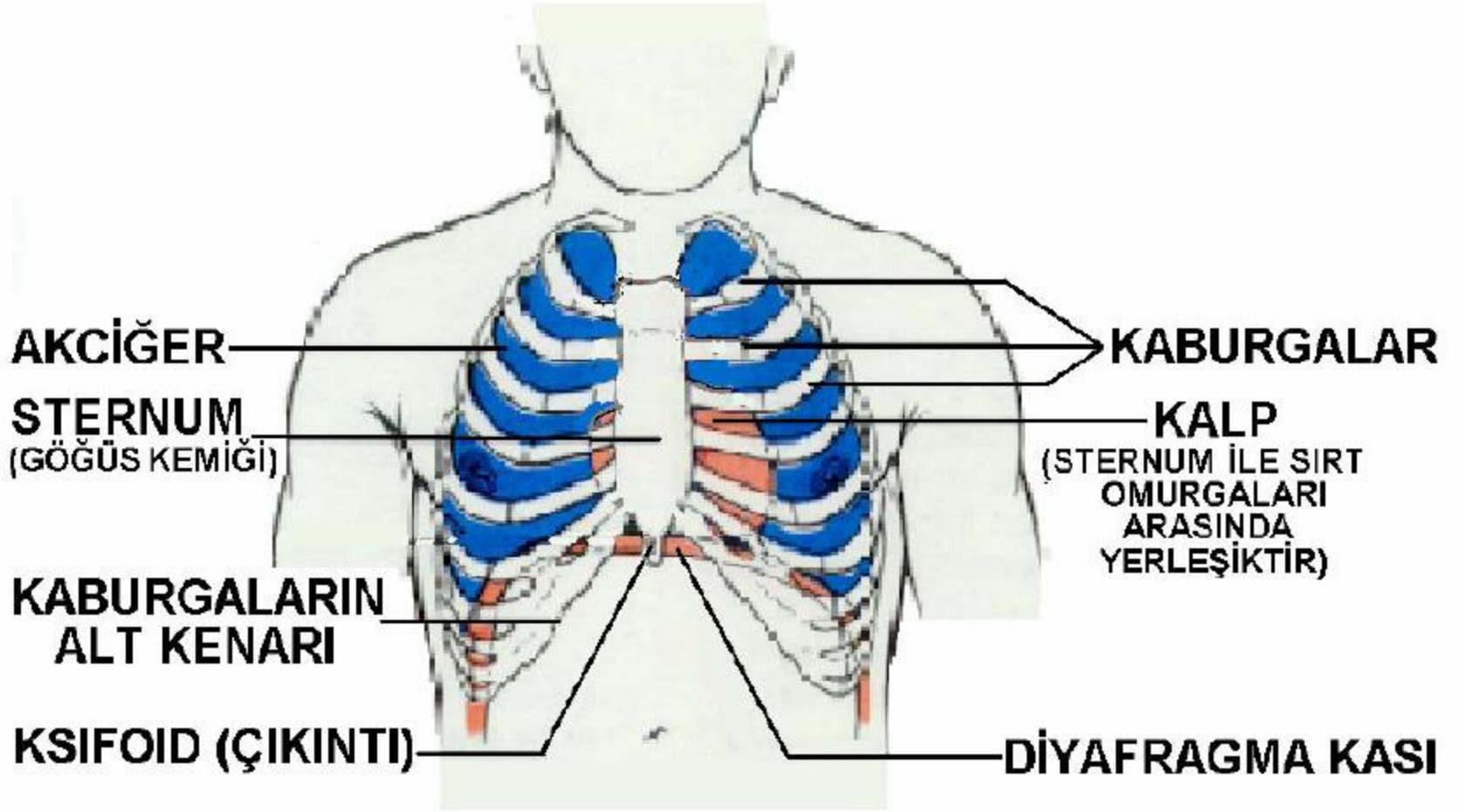
SOLUNUM YOLU TIKANIKLIĐINDA İLK YARDIM

Öğr. Gör. Nurhan BİNGÖL

GÖĞÜS KAFESİNİN ÜSTTEN KESİTİ

Hava Yolu Tıkanıklığı Nedir?

Hava yolunun; solunumu gerçekleştirmek için gerekli havanın geçişine engel olacak şekilde tıkanmasıdır. İki şekilde olmaktadır.

- Tam tıkanma
- Kısmi tıkanma

Havayolu Nasıl Kapanır

Bilinci açık kişide **yabancı cisimler**, bilinci kapalı kişide ise; **dil ya da yabancı cisimler** havayolunu kapatır.

Kısmi Tıkanma Belirtileri

- ❖ Öksürür
- ❖ Nefes alabilir
- ❖ Konuşabilir
- ❖ Bu durumda hastaya dokunulmaz, öksürmeye teşvik edilir.

Kısmi Tıkanıklıkta İlk Yardım

- ❑ Eğer kişinin hava yolunda yeterli hava giriş-çıkışı mevcutsa,
- ❑ **Yaralı öksürmeye teşvik edilmeli**, yakından izlenmeli ve başka bir girişimde bulunulmamalıdır.
- ❑ Yaralının arka tarafında yer alınmalıdır.

Kısmi Tıkanıklıkta İlk Yardım

- ❑ Kazazede bulunduğu pozisyonda bırakılmalıdır.
- ❑ Solunum ve öksürüğü zayıflarsa ya da kaybolursa ve morarma saptanırsa derhal girişimde bulunulmalıdır.
- ❑ Belirgin bir yabancı cisim, yerinden çıkmış veya gevşemiş takma dişleri varsa bunlar yerinden çıkarılır.
- ❑ Eğer yabancı cisim görülemiyorsa ve hastanın durumu kötüye gidiyorsa tam tıkanmada anlatılan uygulamalara başlanır.

Tam Tıkanma Belirtileri

- Nefes alamaz,
- Acı eker, ellerini boynuna götürür,
- KonuŖamaz,
- Rengi morarmıŖtır,

“Hasta uluslar arası boğulma hareketi yapar”

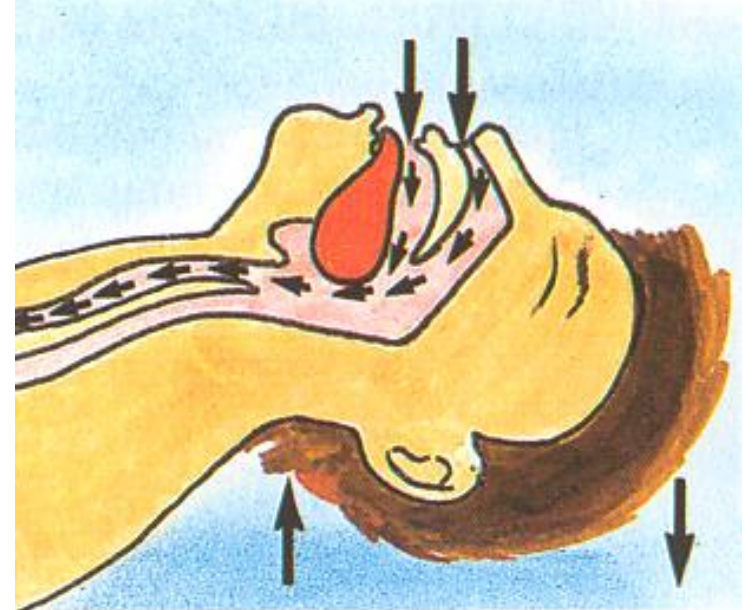
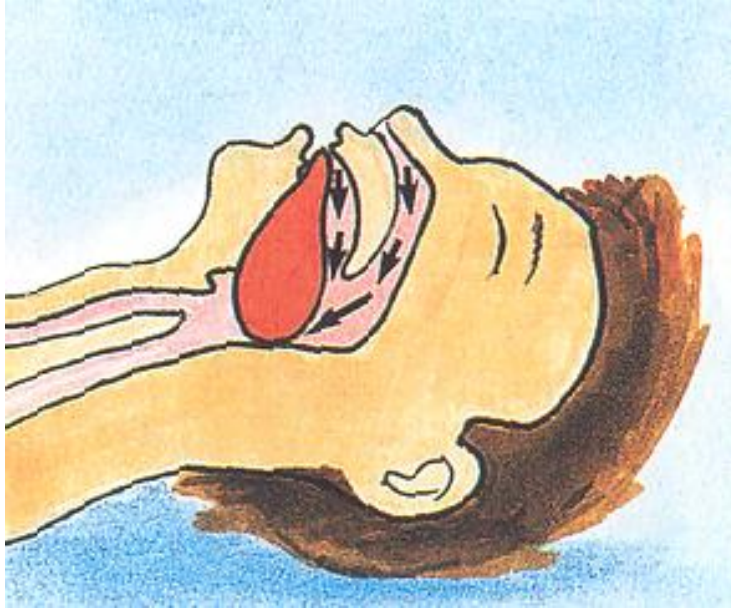
Yapılan manevralar;

- ❖ Havayolu - **A**irway,
- ❖ Solunum - **B**reathing,
- ❖ Dolaşımın - **C**irculation,

sağlanması

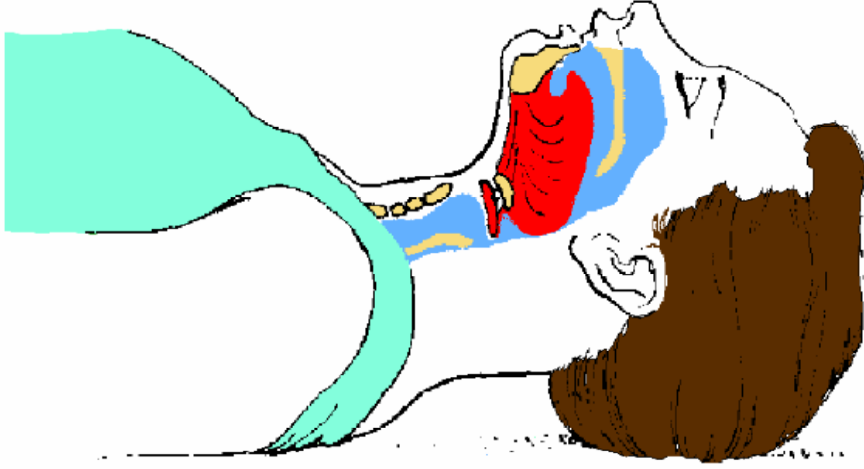
Kısaca ilk yardımın ABC' si

A: Havayolu - **A**irway,

A: Havayolu - Airway,

Hava yolu kapalıysa açın

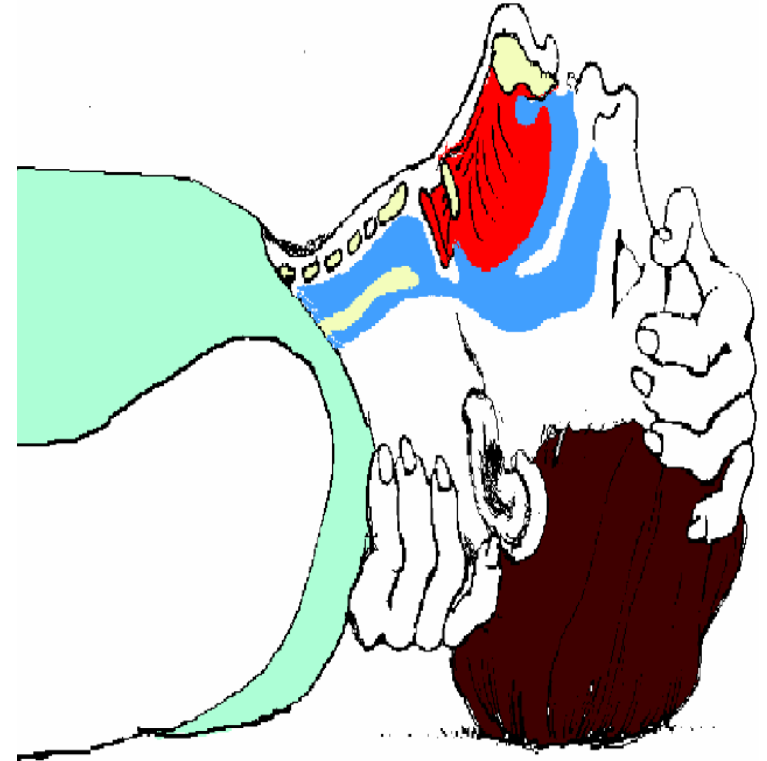
BİLİNCİ KAPANMIŞ KİŞİDE SOLUK YOLUNUN DİL İLE TIKANMASI

Ağız içini kontrol edin, dil geriye kaçmış olabilir, yabancı cisim varsa parmağınızla çıkarın!

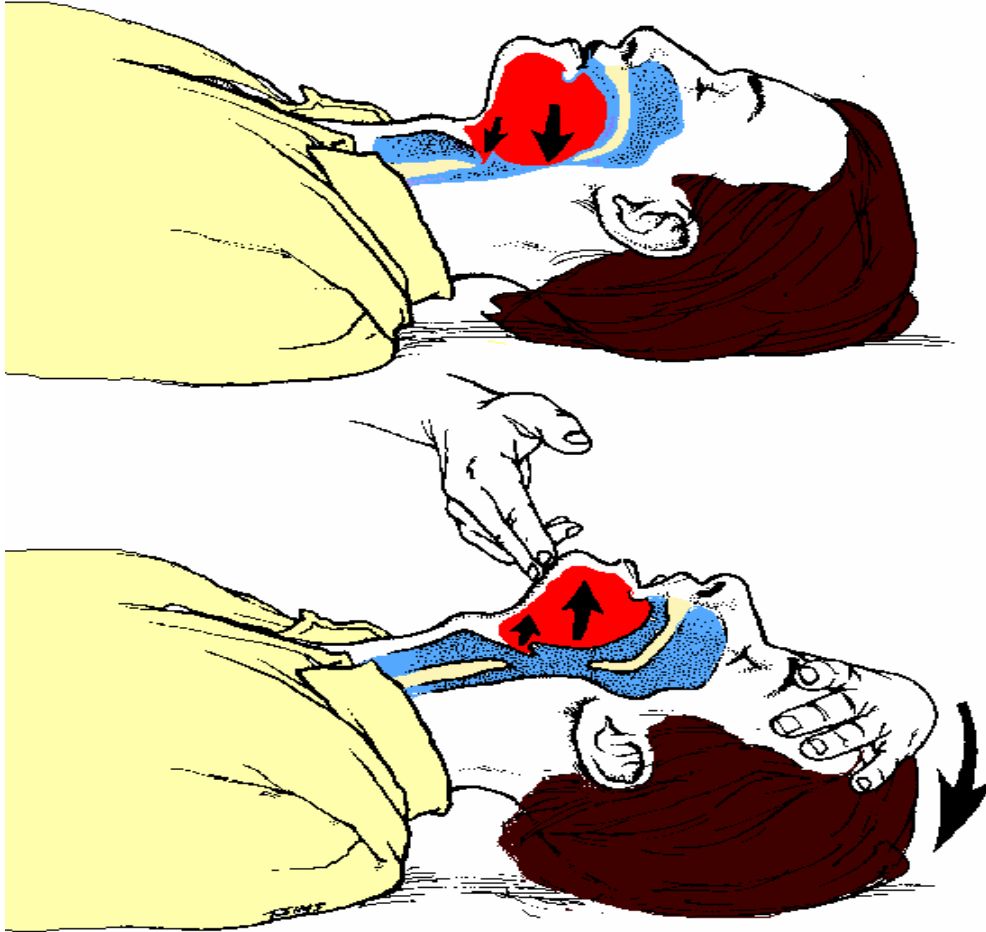
A: Havayolu - Airway, Pozisyon vererek hava yolunu açın

Boyun travması olan hastada başın geriye doğru itilmesi servikal omurgada daha fazla travmaya neden olma ihtimali nedeniyle uygulanmaz. Bu hastalarda sadece çenenin yukarı doğru kaldırılması yeterli olacaktır.

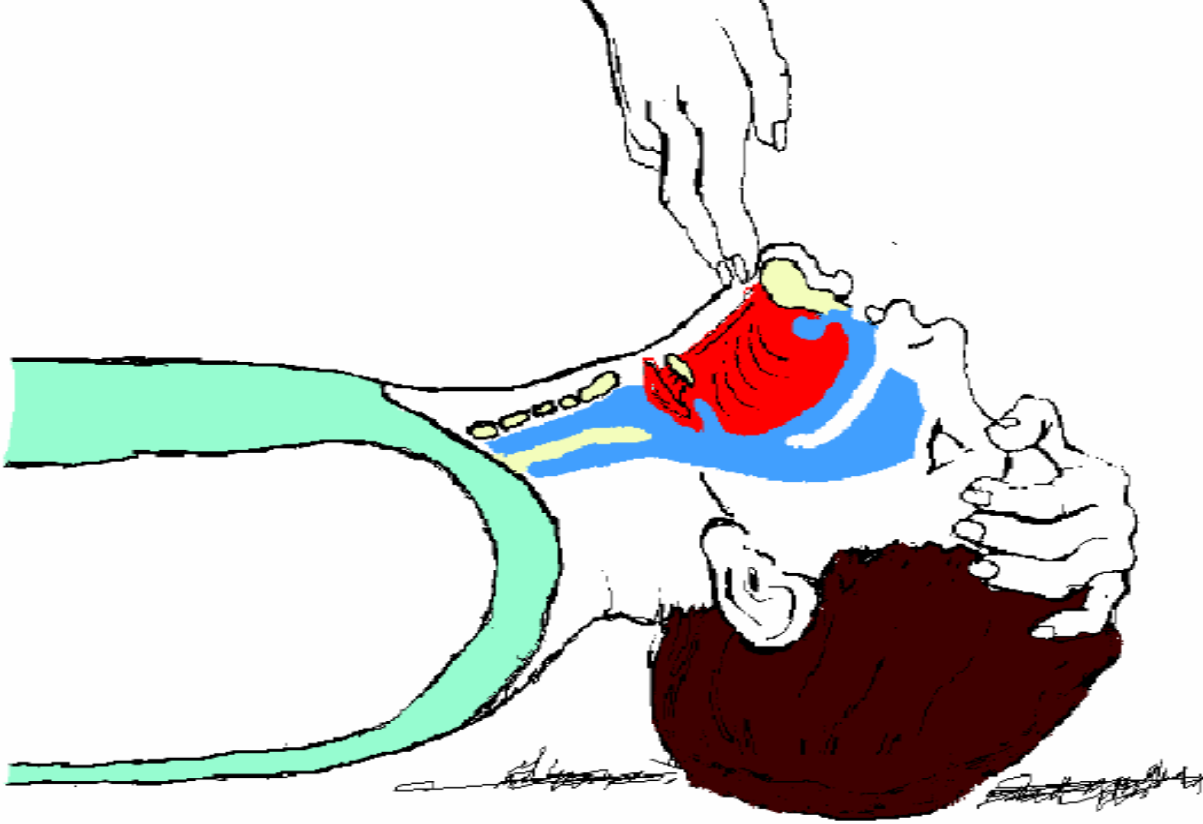
A: Havayolu - **A**irway,

Baş-çene pozisyonu ile hava yolunu açma

A: Havayolu - **A**irway,

- Baş ene pozisyonu

BAŞ MÜMKÜN OLDUĞUNCA GERİYE YATIRILIR

A: Havayolu - **A**irway,

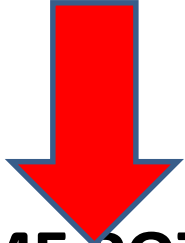
**DÜŞME, ÇARPMA, DARBE, ARABA KAZASI SÖZ KONUSU İSE:
BAŞ HAREKET ETTİRİLMEZ, ÇENE İLERİ - YUKARI
HAREKET ETTİRİLEREK "ALT - ÇENE POZİSYONU" VERİLİR**

B: SOLUNUM

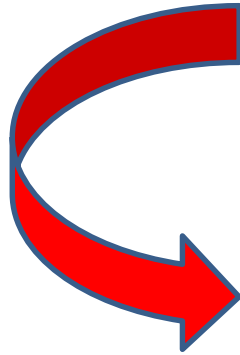

B: SOLUNUM

SOLUNUM VAR

İYİLEŞME POZİSYONU

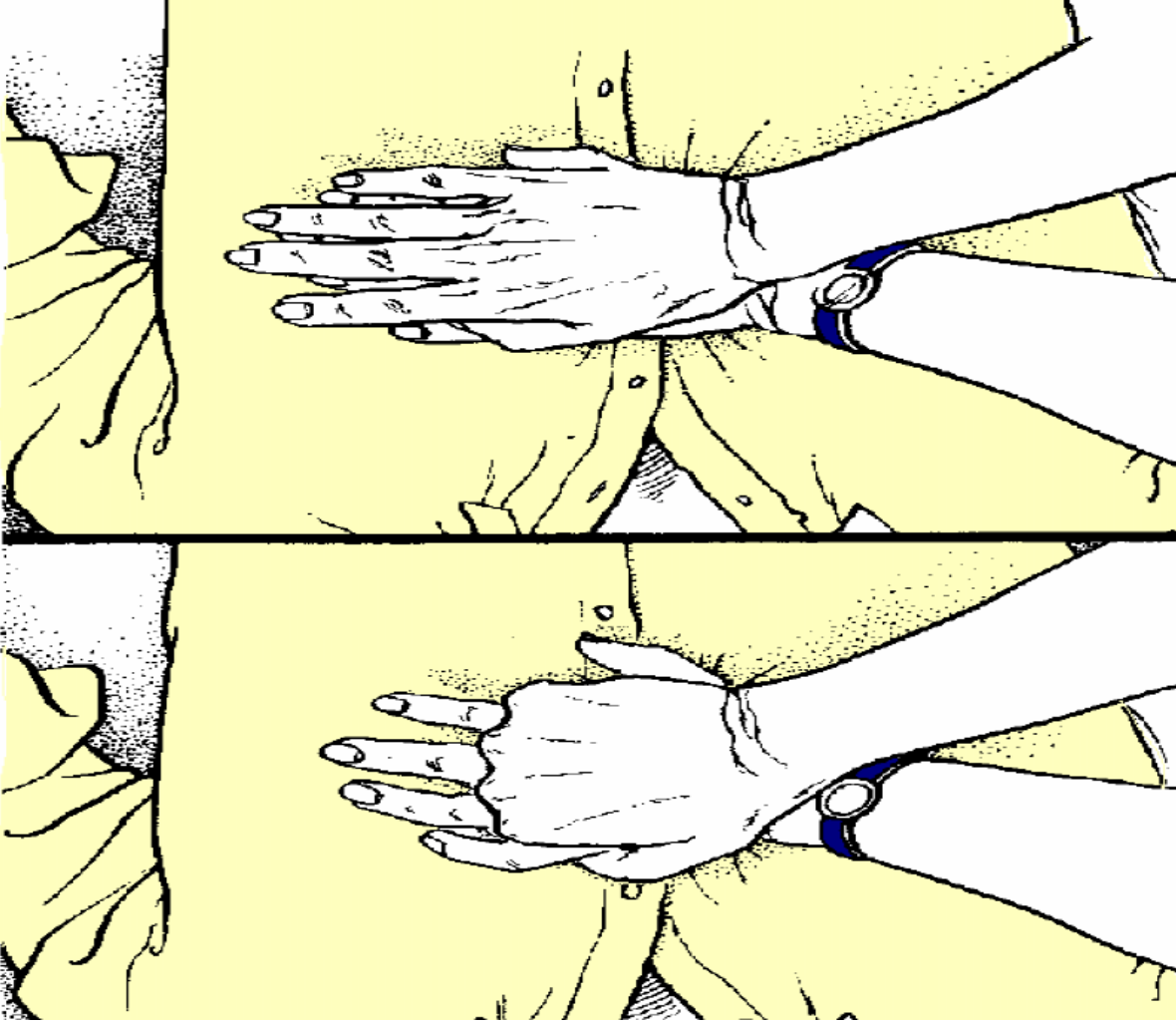
Hasta soluyorsa “recovery pozisyonuna” (Recovery pozisyonu)

olarak yardım gelene dek gözetim altında tutunuz.

- Hastanın pozisyonu

- Hastayı sert zemine yatır
- Sternumun ortasını bul

El ile baskı noktası

30 kalp masajı yaptıktan sonra suni solunum yap

- İlkyardımcı, yaralının ağzını hava kaçmayacak şekilde **kendi ağzı ile kavrur,**
- Akciğerlere **400-600 ml** hava gidecek şekilde
- Yaralının göğsünü yükseltmeye yarayacak kadar
- her biri **1 saniyenin** (1-1.5 sn. süre İle) **üzerinde 2 kurtarıcı nefes** verip havanın geriye çıkıp-çıkmadığını kontrol eder.

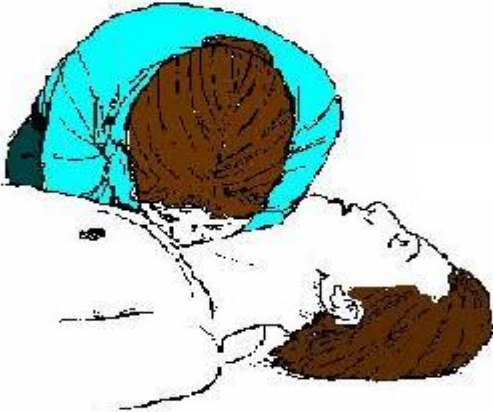
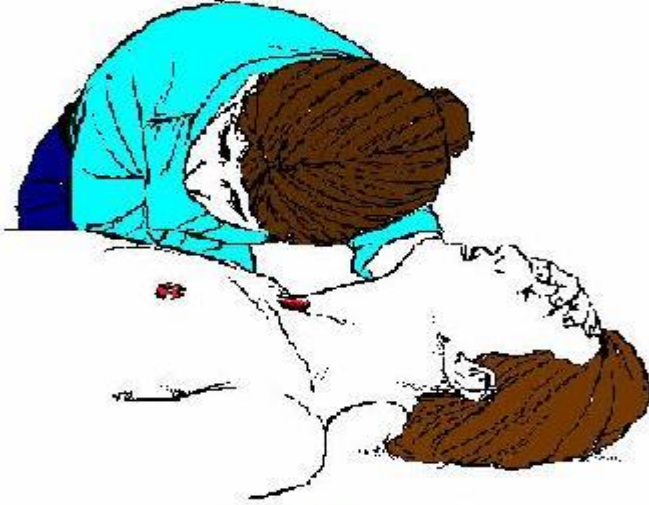
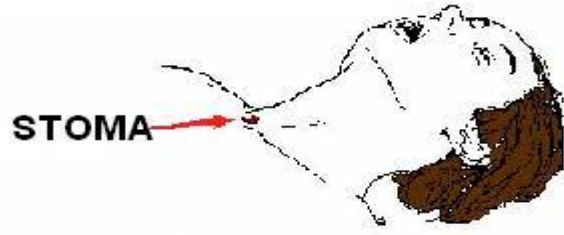
Hava gitmiyorsa **Baş-Çene** pozisyonu düzeltilir,
Yine gitmiyorsa **tıkanıklık** değerlendirilir

Dolaşım var solunum
yoksa??????????????

Hava yolunu tıkayan nedenler

- **Dilin hava yolunu tıkaması**
- **Yabancı cisim aspirasyonu**
- **Pıhtılaşmış kan, balgam**
- **Solunum yolu travması**
- **Trakeal ödem**
- **Akciğer ödemi**
- **Elektrik çarpması**
- **Boğulma**
- **İlaç ve toksik madde zehirlenmesi**

STOMALI HASTADA
BAK-DİNLE-HİSSET

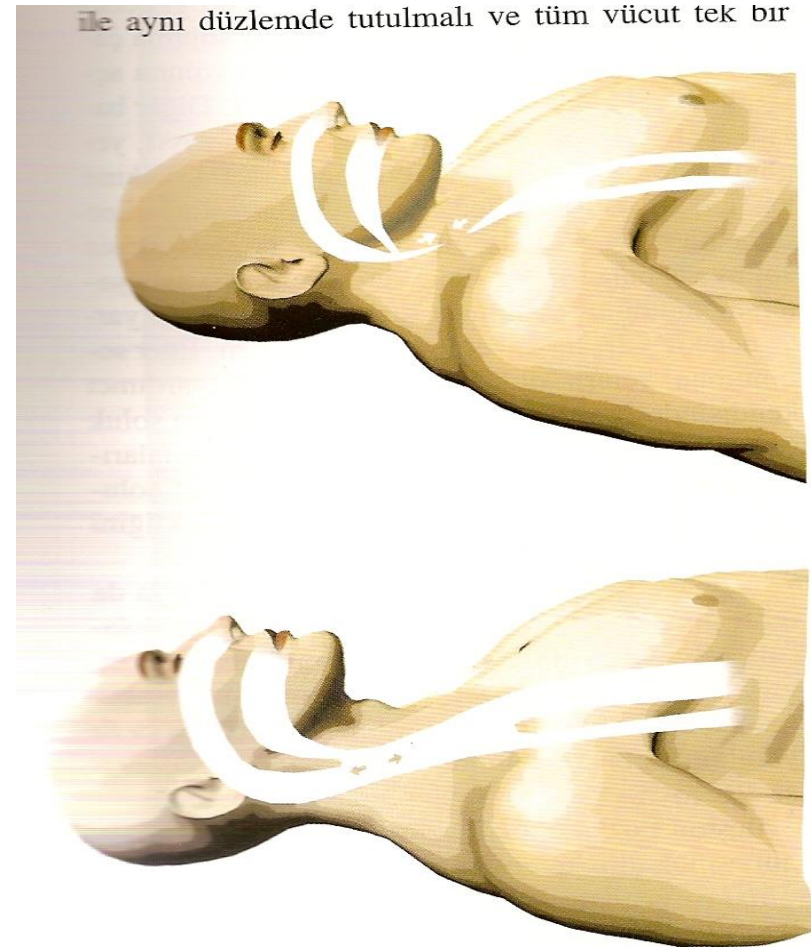

Bak - Dinle - Hisset

BAK:

- Göğüs hareketleri
- Hipoksik görünüm
- Çırpınma.....

var mı?

DİNLE:

- Solunum sesi var mı?
- Wheezing(hırıltılı solunum) var mı?

HİSSET:

- **El ya da yanak ile**
- **Peçete**
- **Tül**
- **Saç Kılı**
- **İp**
- **CamVs yardımı ile solunumu hissetmeye çalış!**

Hava yolu tıkanıklığı belirlendikten sonra hava yolu açıklığı sağlamak için uygun yöntem belirlenir.

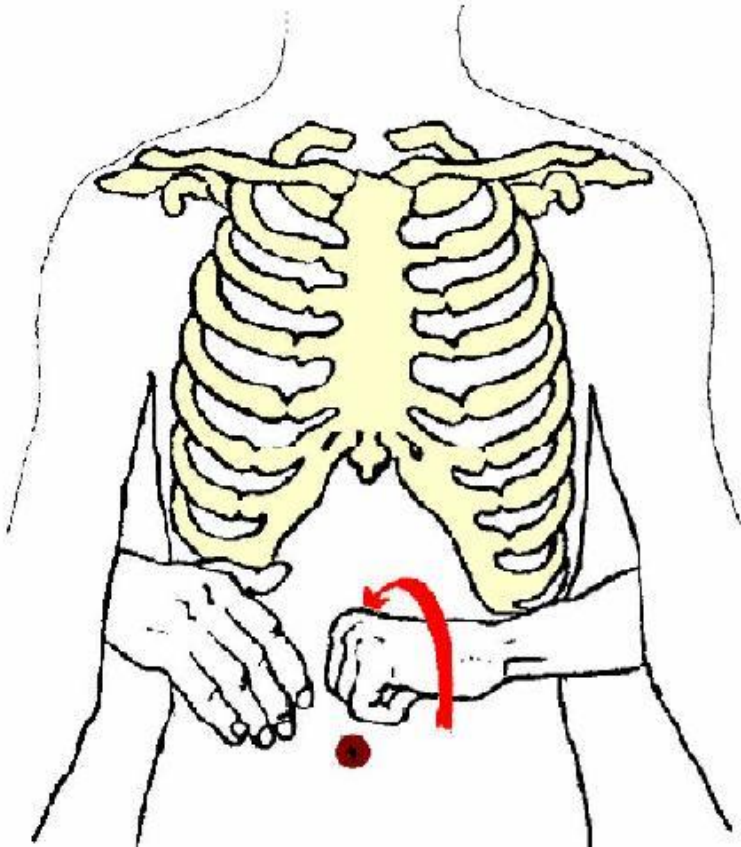
- ✓ Hastanın bulunduğu ortamın güvenliği ve geçirdiği travmanın boyutu değerlendirilir.
- ✓ Hastanın bilinci değerlendirilir.

Hava yolu açıklığı sağlama

- Ağız yabancı cisim aspirasyonu, dilin orofarenksi tıkaması, epiglottit, trakeal ödem açısından değerlendirilir.
- Hasta yabancı cisim aspire etmişse uygun yöntem ile yabancı cisim çıkarılmalıdır.

Yabancı cisim çıkarılırken ;

- ✓ Elle çıkarma
- ✓ Sirta vurma
- ✓ Heimlich manevrası kullanılır.

Eğer kişide şiddetli soluk yolu tıkanması bulguları varsa ve kişinin bilinci açıksa;

Sırtına beş kez aşağıda anlatıldığı şekilde vurun

- Tıkanan kişinin, hafifçe sırtına doğru olacak şekilde yanında durun
- Bir elinizle kişinin göğsünden desteklerken, kişinin mümkün olduğunca öne doğru eğilmesini söyleyin ki, tıkanmaya neden olan yabancı cisim bu şekilde soluk yolundan aşağı gitmek yerine ağza doğru hareket etsin
- Diğer elinizi topuk kısmıyla, kürek kemiklerinin arasından 5 kez sert şekilde vurun

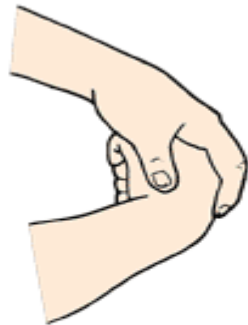
Heimlich Maneuver

1. Lean the person forward slightly and stand behind him or her.

2. Make a fist with one hand.

3. Put your arms around the person and grasp your fist with your other hand near the top of the stomach, just below the center of the rib cage.

4. Make a quick, hard movement, inward and upward.

Heimlich Manevrası

Arkadan sarılarak gövdesi kavranır,

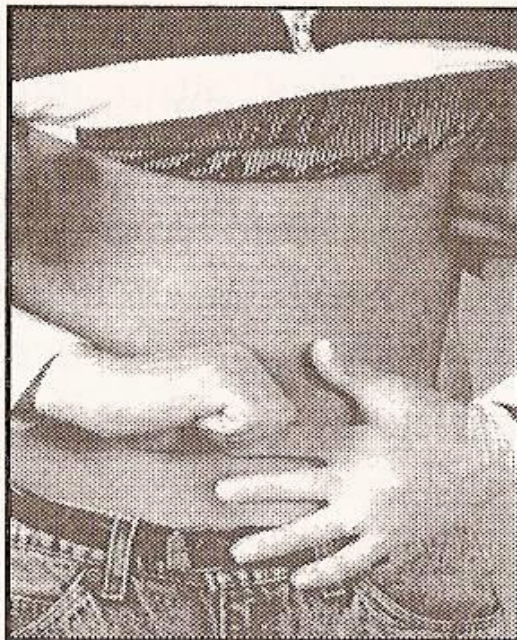
Bir elin baş parmağı midenin üst kısmına; göğüs kemiği altına gelecek şekilde yumruk yaparak konur. Diğer el ile yumruk yapılan el kavranır.

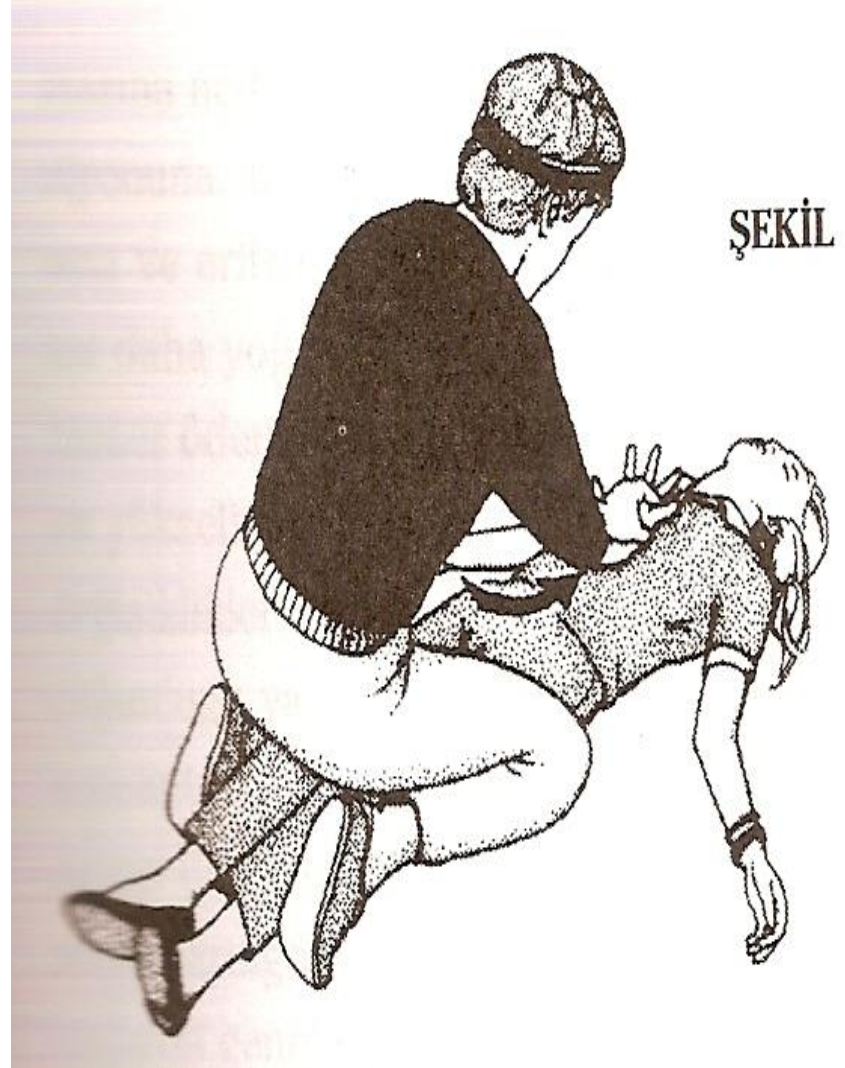
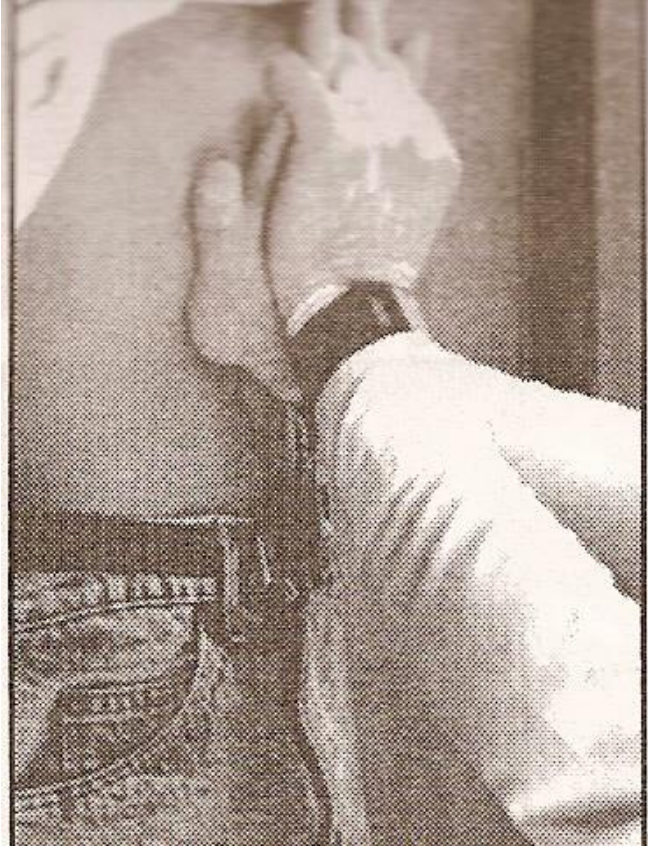
Kuvvetle arkaya ve yukarı doğru bastırılır,

Bu hareket 5-7 kez yabancı cisim çıkıncaya kadar tekrarlanır,

Nabız ve solunum değerlendirilir,

Tıbbi yardım istenir (112)

ŞEKİL 40. E

a

(

S
K
E
C

...KİME KİMİNE VEYA ŞİŞİMANI KİŞİLERE KULLANMAMAKTADIR.

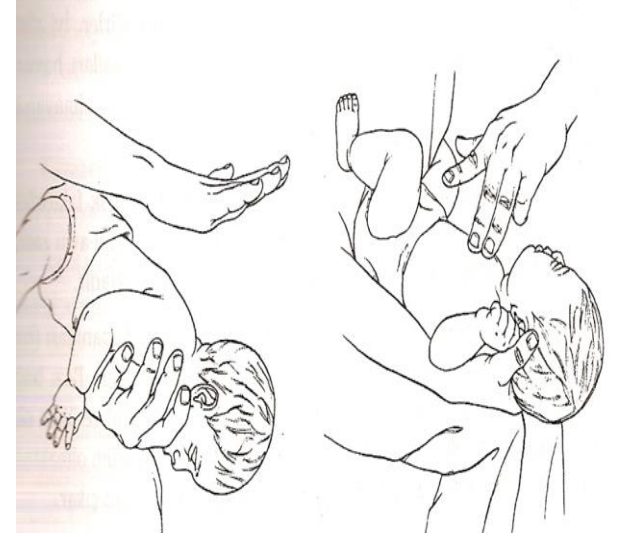

Bebeklerde Tam Tıkanıklığın Açılması

Bebek ilkyardımcının bir kolu üzerine sırtüstü yatırılır,

Başparmak ve diğer parmakların yardımıyla bebeğin çenesi kavranarak baş-çene pozisyonu korunur boyun zedelenmeden yüzüstü pozisyonda öne doğru eğilir,

5 kez el bileğinin iç kısmı ile bebeğin sırtına kürek kemiklerinin arasına hafifçe vurulur.

Bebeklerde Tam Tıkanıklığın Açılması

Diğer kolun üzerine başı elle kavranarak sırtüstü çevrilir,

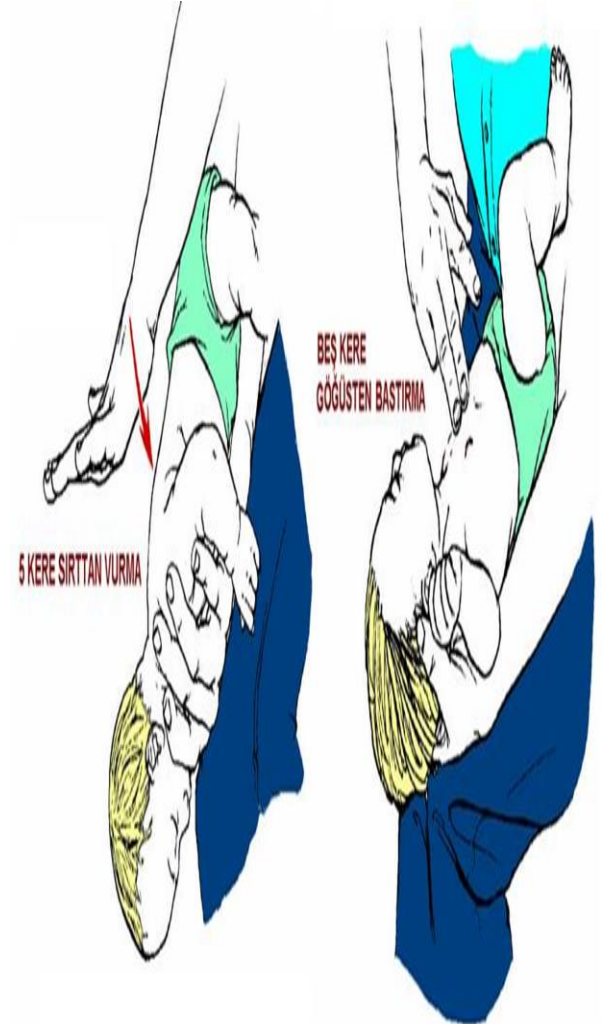
Yabancı cismin çıkıp çıkmadığına bakılır,

Çıkmadıysa başı gövdesinden aşağıda olacak sırtüstü şekilde tutulur,

5 kez iki parmakla göğüs kemiğinin alt kısmına kalp basısı yapılan noktaya eğik bir şekilde baskı uygulanır,

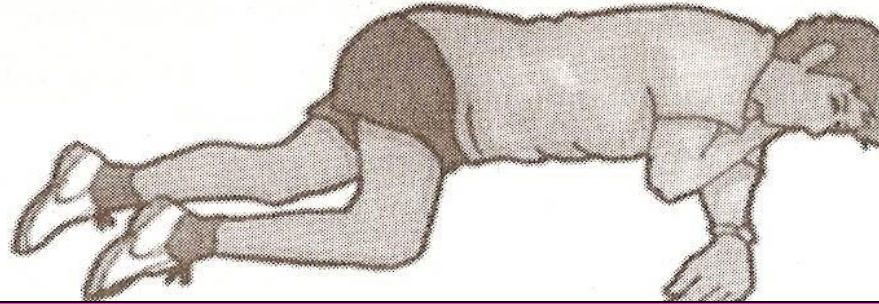
Yabancı cisim çıkana kadar devam edilir,

Tıbbi yardım istenir (112).

Yapılan Uygulamalardan Sonra Bak,
Dinle, Hisset Yöntemi İle Hastanın
Solunumu Değerlendirilir.

- **Kişinin kendi solunumu varsa hastaya**
- **Recovery pozisyonu verilerek**
- **Solunum devam ettirilir.**

Recovery Pozisyonu

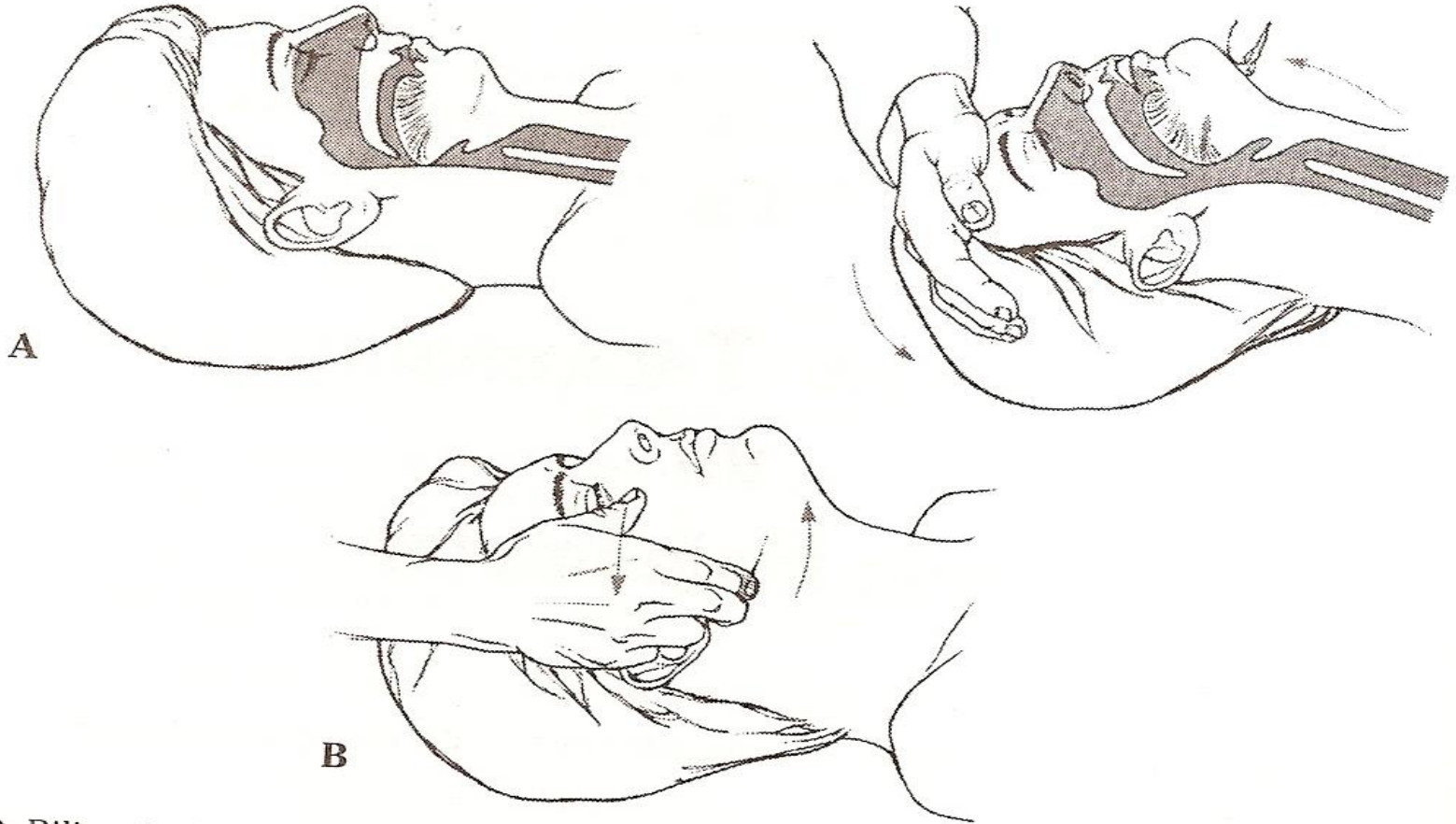
Hala solunum yoksa suni solunuma başlanır!

Suni solunum

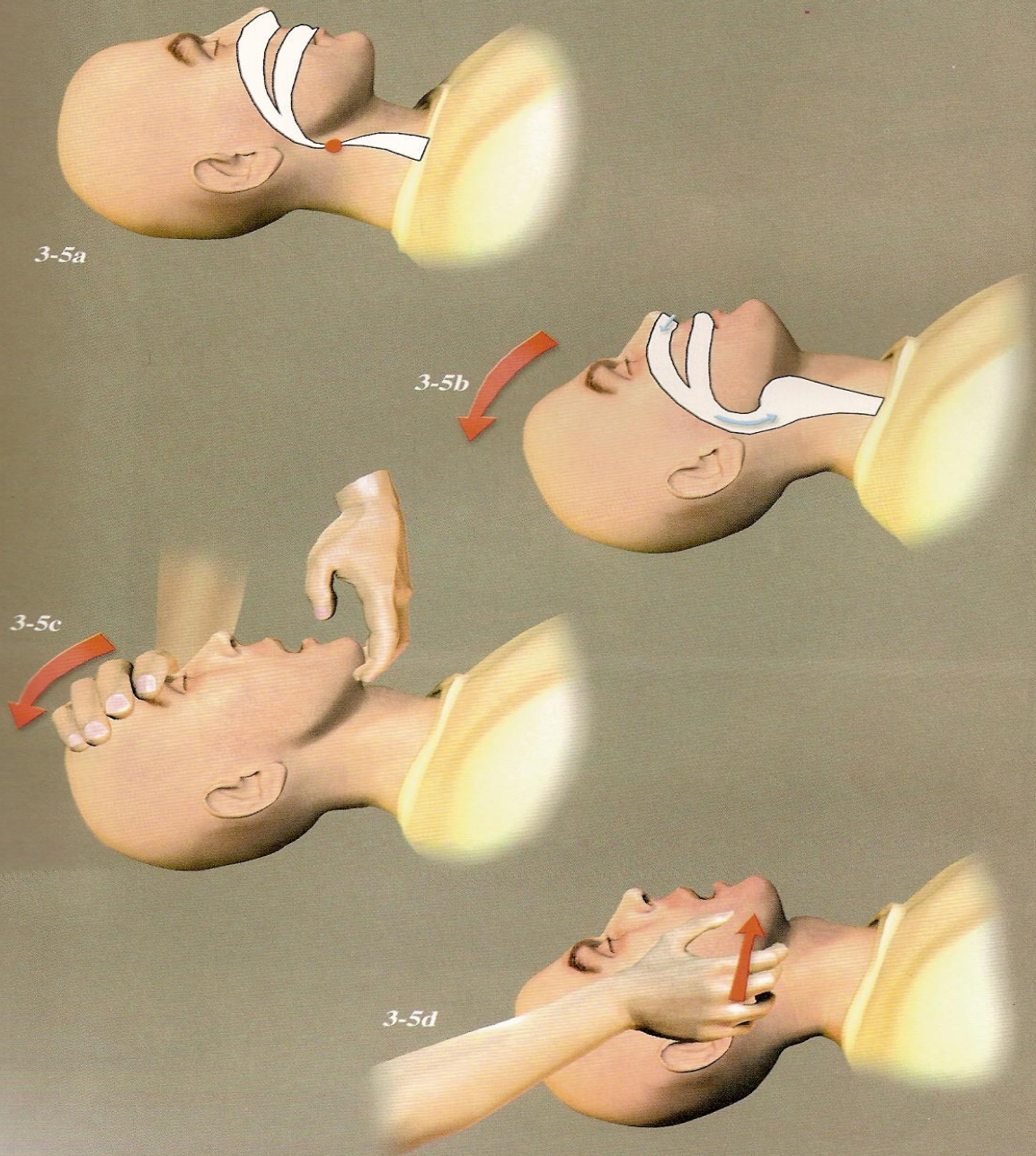
- 1. Ağızdan Ağıza**
- 2. Ağızdan Buruna**
- 3. Holger – Nielsen Yöntemi**
- 4. Silvester Yöntemi**
- 5. Schafer Yöntemi**

1.Ağızdan Ağza Suni Solunum

- Pozisyon ver (baş – çene, çene)

a) Bilinçsiz hastada dilkökünün k...

Resim 3-5: Hava yolunu açmak ve devamını sağlamak

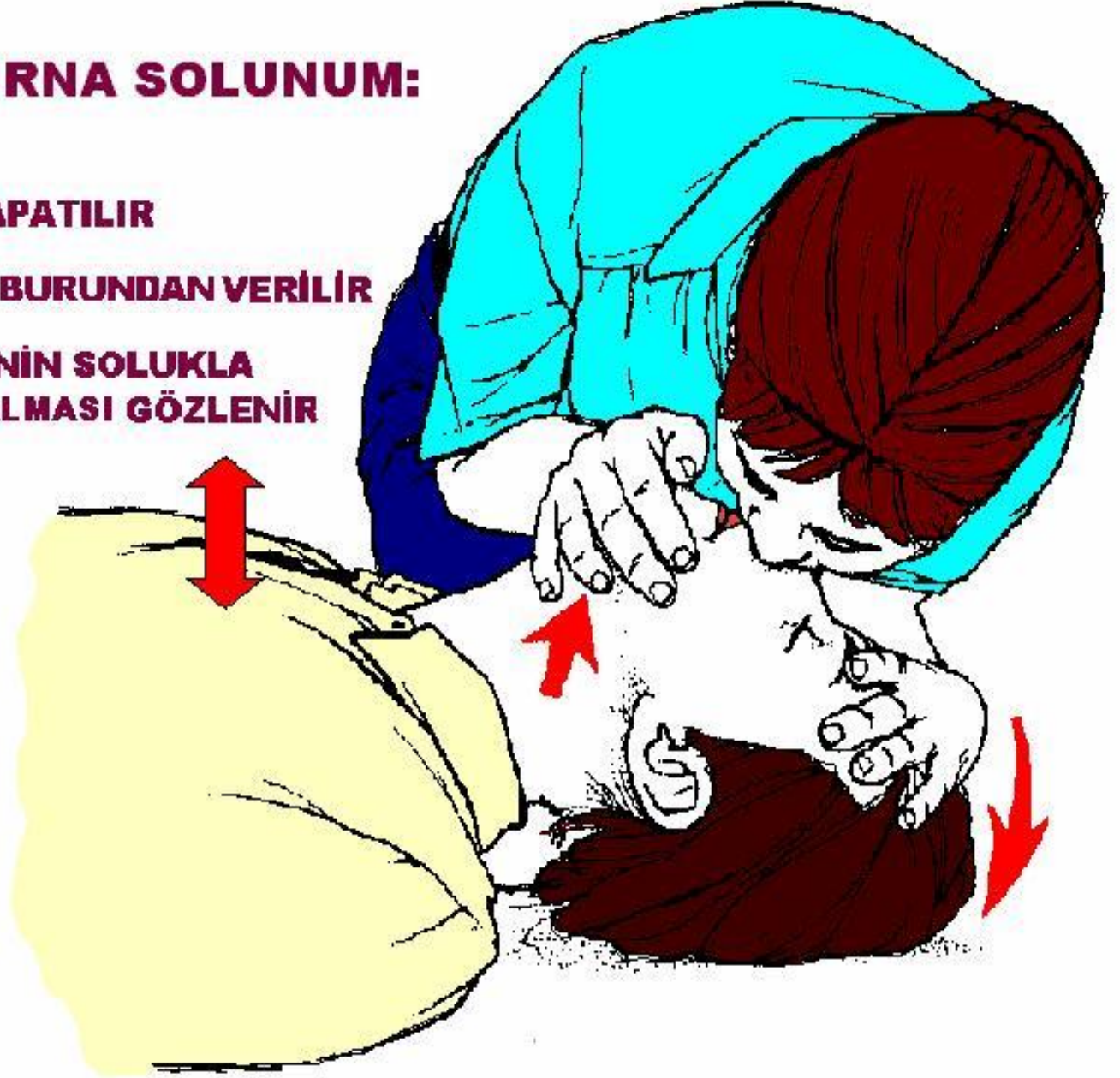
Hava Yolunun Açılması (Boyun Travması Durumunda)

Y i r e n e n e c

AĞIZDAN BURNA SOLUNUM:

- * AĞIZ SIKIÇA KAPATILIR
- * ALINAN NEFES BURUNDAN VERİLİR
- * GÖĞÜS KAFESİNİN SOLUKLA YÜKSELİP ALÇALMASI GÖZLENİR

- **Uygulama spontan solunum başlayıncaya kadar devam eder.**
- **Yaralının stoması varsa ağız ve burun kapatılır hava direk stomadan verilir.**

ALDIĞINIZ HER NEFES
YAŞAMI HATIRLATSIN!...